

Sterilisatie van de man

Urologie

Inleiding

Er zijn verschillende mogelijkheden om ongewenste zwangerschap te voorkomen, bijvoorbeeld de anticonceptiepil, het condoom, het spiraaltje of sterilisatie. In overleg met uw huisarts heeft u besloten een sterilisatie te ondergaan. Het grote verschil tussen de drie eerstgenoemde methoden en sterilisatie is, dat sterilisatie moet worden beschouwd als een definitieve anticonceptiemethode: in principe is sterilisatie onomkeerbaar (onherroepelijk). Een sterilisatie is dan ook alleen een goede keuze wanneer u zeker weet dat u geen kinderen (meer) wilt.

Sterilisatie is een veilige en betrouwbare vorm van anticonceptie. Het is een eenvoudige ingreep welke geen invloed heeft op uw seksueel functioneren. Tijdens de sterilisatie worden de zaadleiters afgesloten, waardoor wordt voorkomen dat zaadcellen het zaadvocht kunnen bereiken. Bij geslachtsgemeenschap zal dan alleen zaadvocht zonder zaadcellen vrijkomen, waardoor geen bevruchting kan plaatsvinden.

Vorbereidingen voor de sterilisatie

Wanneer u bloedverdünnende middelen gebruikt: (Acenocoumarol, Carbasalaatcalcium, Acetylsalicylzuur, Plavix, Dipyridamol, Fencoprocoumon), dan zal deze medicatie in overleg met uw behandelend uroloog enige dagen voor de sterilisatie worden gestopt.

Dit geldt ook voor de aanwezigheid van een pacemaker/ICD.

Indien u werkt, adviseren wij u niet te werken op de dag na de ingreep.

Omdat de sterilisatie onder plaatselijke verdoving wordt uitgevoerd, mag u voor de ingreep gewoon eten en drinken. Om infectie te voorkomen, vindt de sterilisatie onder steriele omstandigheden plaats.

Daarom is het nodig dat u het operatiegebied op de avond vóór de ingreep onthaart, van de balzak tot twee centimeter boven de penis. Maak hierbij gebruik van een tondeuse en niet van een scheermesje. Deze laatste techniek veroorzaakt namelijk kleine wondjes en verhoogt daarmee de kans op een postoperatieve wondinfectie. Om die reden is het ook wenselijk dat u het operatiegebied minimaal een week voor de ingreep niet meer met een scheermesje

onthaart. U kunt het operatiegebied bij uzelf wel op een andere wijze ontharen.

U hoeft voor de ingreep niet nuchter te zijn.

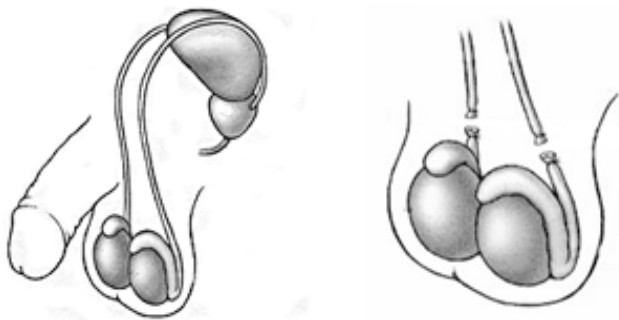
Direct na de sterilisatie, tot zeker één à twee dagen na de sterilisatie, moet u een strakzittende onderbroek of zwembroek dragen: u moet deze dan ook op de dag van de sterilisatie meenemen naar het ziekenhuis.

Omdat afgeraden wordt zelf auto te rijden na de ingreep, adviseren wij u vervoer naar huis te regelen.

De sterilisatie

De sterilisatie wordt onder plaatselijke verdoving uitgevoerd op de polikliniek urologie. Na het desinfecteren van de balzak, krijgt u één of twee injecties in de huid van de balzak. Vervolgens maakt de uroloog ter plaatse van de verdoofde huid een klein sneetje waarbij hij de zaadleider vrijmaakt. De zaadleider wordt doorgenomen en een stukje verwijderd, waarna de uiteinden worden afgebonden met hechtmateriaal. Vervolgens wordt het wondje weer gesloten met oplosbaar hechtmateriaal. Daarna wordt de andere zaadleider op dezelfde manier behandeld. Omdat de zaadleider door het lieskanaal loopt, kunt u tijdens de sterilisatie een trekkend, pijnlijk gevoel in de liesen voelen.

De hechtingen lossen na ongeveer twee weken op en hoeven dus niet te worden verwijderd. De ingreep duurt ongeveer vijftien tot dertig minuten.

Na de sterilisatie

Om nabloeding te voorkomen, kunt u het de rest van de dag het beste rustig aan doen. Als de verdoving is uitgewerkt, kan het gebied van de balzak en liezen pijnlijk worden. Hiervoor kunt u een pijnstiller innemen (bijvoorbeeld paracetamol).

Geadviseerd wordt tijdens de twee dagen na de sterilisatie een strakke onderbroek of zwembroek te dragen.

U kunt normaal douchen, baden mag echter pas vijf dagen na de ingreep weer, de beide wondjes moeten eerst genezen zijn. De dag na de sterilisatie kunt u in het algemeen weer lichte dagelijkse werkzaamheden oppakken. De eerste dagen na de sterilisatie moet u echter wel zware werkzaamheden vermijden. Gedurende ongeveer vijf dagen na de sterilisatie kunt u beter niet fietsen, sporten, zwemmen, of zwaar tillen.

Daarnaast wordt het afgeraden om tijdens deze vijf dagen geslachtsgemeenschap te hebben.

Complicaties die kunnen ontstaan na de sterilisatie

Een tijdelijke, geringe blauwverkleuring van de balzak en/of penis komt regelmatig voor na de sterilisatie.

Ook wat bloed- of vochtverlies uit de wondjes is niet verontrustend en gaat in de regel vanzelf snel over. Bij circa 4% van de mannen treedt een nabloeding of wondinfectie op.

Pijn direct na de sterilisatie komt vaak voor en gaat meestal gepaard met een beurs gevoel in de zaadballen en/of pijn tijdens het lopen. Meestal duurt dit slechts enkele dagen.

U moet uw behandelend uroloog waarschuwen indien u koorts krijgt (boven de 38,5° C), er een sterke zwelling van de balzak optreedt, een wondje flink blijft bloeden of als u veel pijn heeft.

Vruchtbaarheid

Na de sterilisatie bent u niet meteen onvruchtbaar! Gedurende de eerste maanden na de sterilisatie komen bij een zaadlozing namelijk nog zaadcellen vrij. Daarom moet u tijdens deze periode bij geslachtsgemeenschap een voorbehoedmiddel gebruiken. Drie maanden na de sterilisatie en na tenminste twintig zaadlozingen zijn meestal geen zaadcellen meer aanwezig in het zaadvocht.

Na een periode van ongeveer drie maanden zal in het laboratorium een zaadmonster worden onderzocht. Hiervoor krijgt u een potje mee waarin u al het zaadvocht moet opvangen en twee daarbij behorende aanvraag formulieren. Op één van deze formulieren vindt u een telefoonnummer om een afspraak te maken voor het inleveren van het zaadvocht. Tevens kunt u hierin lezen onder welke condities het zaadmonster ingeleverd dient te worden. De uitslag van het laboratoriumonderzoek wordt u, binnen tien werkdagen, schriftelijk medegedeeld.

Wanneer geen zaadcellen meer zichtbaar zijn in het zaadmonster of een gering aantal niet-bewegende zaadcellen, dan is de sterilisatie geslaagd en de behandeling afgerond. In dit geval bent u onvruchtbaar en kunt u of uw partner stoppen met het gebruik van voorbehoedsmiddelen. Het kan echter voorkomen dat u meerdere malen een zaadmonster moet inleveren, todat het laboratoriumonderzoek laat zien dat er geen zaadcellen meer aanwezig zijn.

Wat verder van belang kan zijn

Er is een kleine kans (circa 1%) dat de uiteinden van de zaadleiters weer aan elkaar groeien waardoor zaadcellen weer in het zaadvocht terecht kunnen komen en er dus opnieuw vruchtbaarheid ontstaat. Ook al werden tijdens laboratoriumonderzoek in uw zaadmonster geen bewegende zaadcellen (meer) gevonden, dan nog is hernieuwde vruchtbaarheid na langere tijd alsnog mogelijk. Soms worden in zaadmonsters gedurende een langere periode steeds niet-bewegende zaadcellen gevonden. Meestal verdwijnen deze binnen één jaar. Alleen als bewegende zaadcellen worden gevonden in het zaadmonster zult u, na overleg met uw behandelend uroloog, opnieuw worden gesteriliseerd.

Sterilisatie is in principe een definitieve ingreep. U moet er daarom zeker van zijn, dat u deze ingreep wilt ondergaan.

Aan een zaadmonster is met het blote oog niet te zien of iemand gesteriliseerd is.

Na sterilisatie bestaat een zaadmonster met name uit vocht uit de zaadblaasjes en de prostaat. De zaadcellen, die nog steeds in de testikels worden gemaakt, worden door het lichaam afgebroken. Hierdoor ontstaan bij een deel van de gesteriliseerde mannen antistoffen in het bloed tegen zaadcellen, hetgeen overigens geen invloed heeft op de gezondheid.

Er zijn ook nadelen verbonden aan de sterilisatie.

Zo'n 5% van de mannen die zich laat steriliseren heeft kans op chronische pijn in de balzak.

Zo'n 2-6% van de mannen na sterilisatie krijgt spijt van de ingreep, meestal vanwege hernieuwde kinderwens. De sterilisatie is weliswaar te herstellen, maar dit lukt niet altijd en vaak is door de sterilisatie de vruchtbaarheid verminderd.

Wie van beide partners zich laat steriliseren, is een persoonlijke keuze. Het voordeel van sterilisatie van de man is dat het een relatief lichte ingreep betreft, die poliklinisch onder lokale verdoving kan worden uitgevoerd. Sterilisatie heeft geen enkele invloed op uw seksueel functioneren. Benadrukt moet worden dat sterilisatie geen enkele bescherming biedt tegen seksueel overdraagbare aandoeningen zoals AIDS, gonorrhoe of syfilis. Om de kans dat u hiermee kunt worden besmet te verminderen, is het raadzaam ook na sterilisatie alsnog condooms te gebruiken.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering?

Mocht u onverhoopt door ziekte of om andere redenen verhinderd zijn uw afspraak met uw behandelend uroloog na te komen, dan wordt u verzocht zo snel mogelijk contact op te nemen met de polikliniek urologie. Dit is belangrijk omdat dan in uw plaats een andere patiënt kan worden behandeld.

Tot slot

Deze patiëntenfolder betreft een algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek dat uw huisarts met u heeft gehad. Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven tot wijziging in uw behandeling. Dit zal dan door uw behandelend uroloog aan u kenbaar worden gemaakt.

De sterilisatie van de man wordt niet vergoed vanuit de basisverzekering. Dit betekent dat u deze zelf betaalt, tenzij u een aanvullende verzekering heeft die (een deel van) deze kosten dekt. Informeer zo nodig bij uw zorgverzekering over de

vergoeding.

Indien u na het lezen van deze patiëntenfolder nog vragen heeft, dan kunt u *op werkdagen* contact opnemen met de polikliniek urologie.

Locatie Purmerend: (0299)457139

Bij klachten en acute problemen s 'avonds en in het weekend dan graag contact opnemen met de spoedeisende hulp (0299)457457

Locatie Hoorn: (0229)257826

Bij klachten en acute problemen s 'avonds en in het weekend dan graag contact opnemen met de spoedeisende hulp (0229)257257

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00908-NL 09-05-2022